

VII. Bijlagen

Bijlage 1

BWLKE

BRUSSELS WETBOEK VAN LUCHT, KLIMAAT EN ENERGIEBEHEERSING

Brussels Hoofdstedelijk Parlement

**Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van
Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing**

Het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing (BWLKE) is in oktober 2011 op de agenda van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering geplaatst. In december 2012 heeft de Regering het in derde lezing goedgekeurd. Het wetboek is voor advies voorgelegd aan de gebruikelijke en betrokken adviesraden, namelijk de Economische en Sociale Raad, de Raad voor het Leefmilieu, de Gewestelijke Mobiliteitscommissie, de Adviesraad voor Huisvesting en, natuurlijk, de Raad van State.

1 2

INHOUDSOPGAVE

1. Context en uitdagingen

2. Inhoud

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Deze voorstelling is opgebouwd rond twee hoofdstukken :

1. de milieu- en sociaaleconomische **context** waarin het BWLKE tot stand is gekomen en de **uitdagingen** waaraan moet worden tegemoetgekomen;
2. de **inhoud**, namelijk de nieuwe en de oude maatregelen die in het BWLKE zijn opgenomen.

1 2

Context en uitdagingen

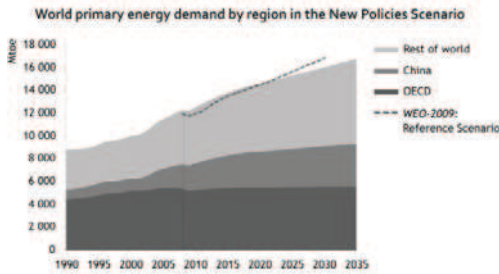

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en
Stadsvernieuwing

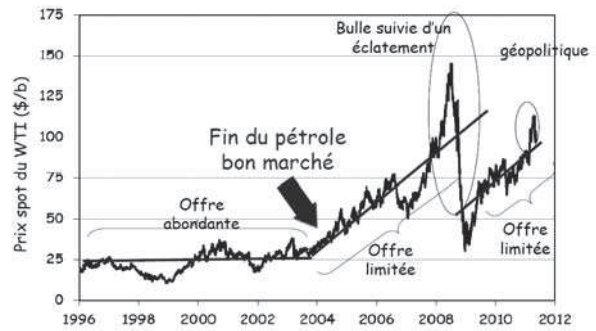
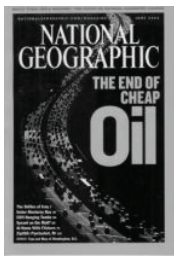
Ik begin mijn voorstelling dus met de context waarin het BWLKE tot stand is gekomen en de uitdagingen waaraan moet worden tegemoetgekomen.

1 2

Energiecrisis

Global energy use grows by 36%, with non-OECD countries – led by China, where demand surges by 75% – accounting for almost all of the increase

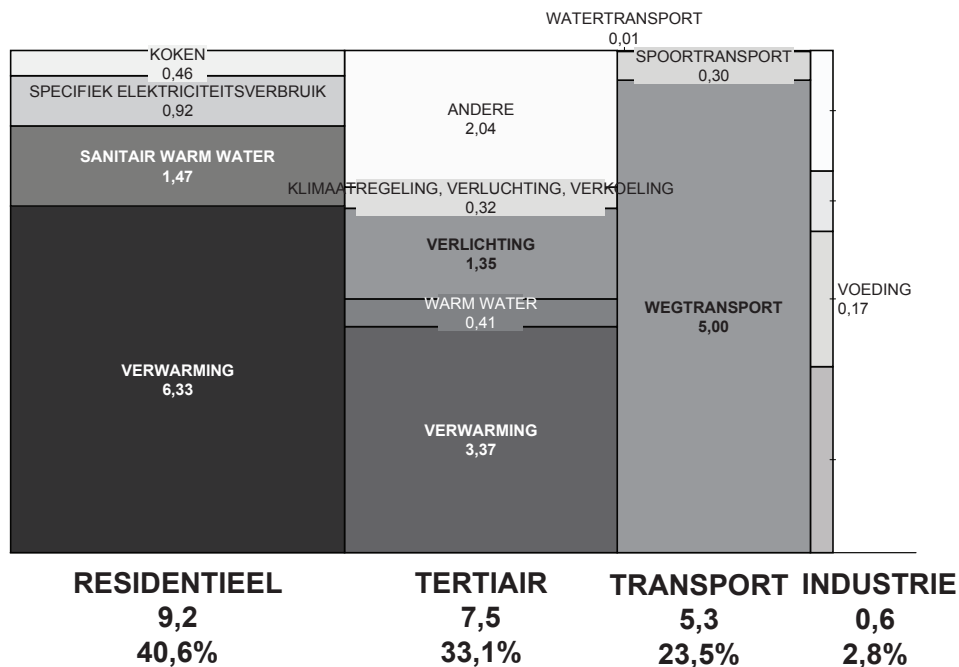

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Een eerste element in verband met deze context is de energiecrisis. Vandaag worden wij allemaal geconfronteerd met een energiecrisis die heel wat gevolgen heeft op sociaaleconomisch vlak, maar ook op milieuvlak. Deze energiecrisis is het gevolg van een stijging van de vraag in China en in de rest van de wereld, maar ook van de vermindering van de aardoliereserves, en van een hele reeks geopolitieke gebeurtenissen. Dit alles leidt tot een stijging van de prijs van fossiele brandstoffen en tot het einde van de mythe van goedkope aardolie. In deze context is het dan ook van het grootste belang om enerzijds het energieverbruik te verminderen en anderzijds het resterende verbruik maximaal in te vullen met hernieuwbare energie.

1 2

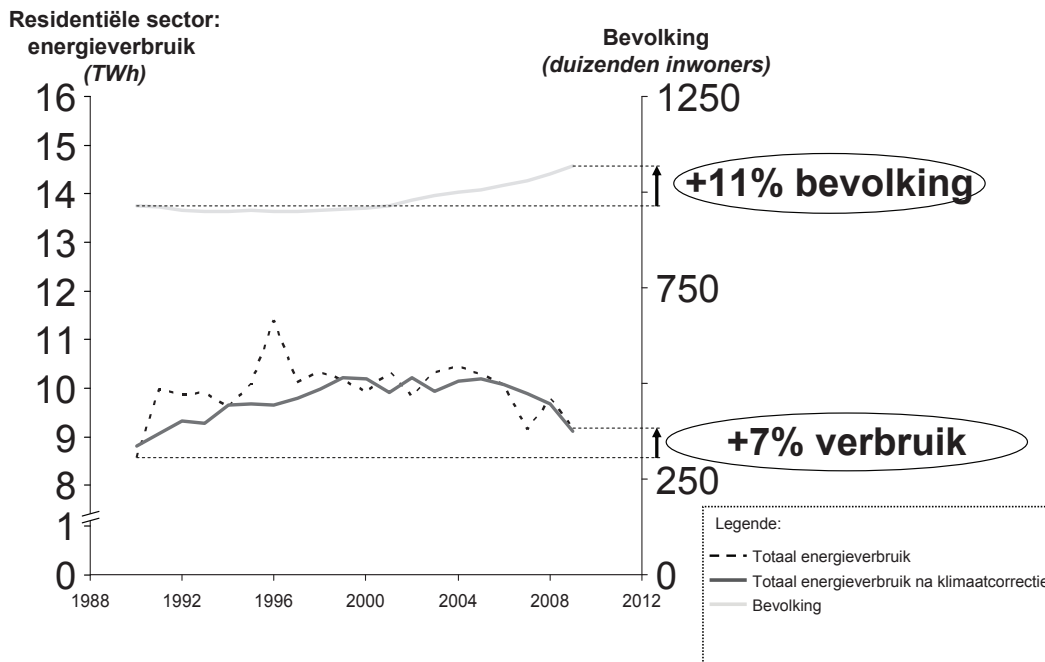
Brusselse energiecontext

Deze noodzaak om het energieverbruik te verminderen vormt ook de conclusie van een studie betreffende de gevolgen van de aardoliepiek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Om de prioritaire sectoren te identificeren, moet de verdeling van het energie-eindverbruik in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn gekend. De residentiële sector (40 %), de tertiaire sector (33 %) en de transportsector (23 %) zijn verantwoordelijk voor het grootste deel van het verbruik. In de sector van de gebouwen wordt het merendeel van de energie gebruikt voor verwarming. De industriële sector neemt minder dan 3 % van het totale Brusselse energieverbruik voor zijn rekening.

1 2

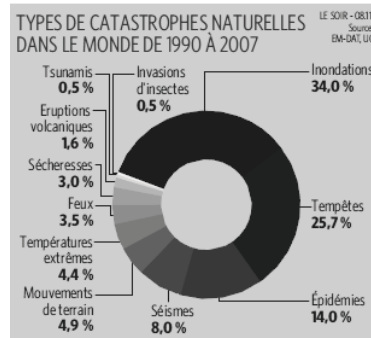
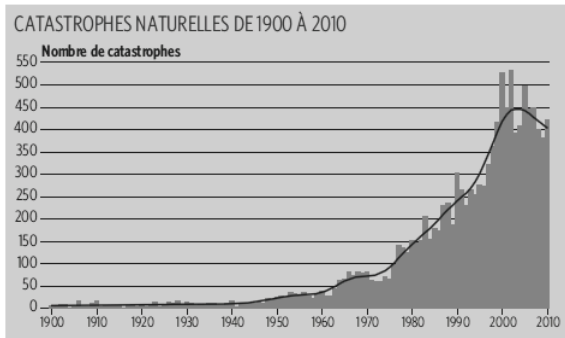
Brusselse energiecontext

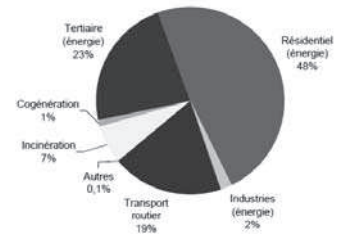
De evolutie van het energieverbruik gaat de goede richting uit. Dat blijkt ook uit de bovenstaande grafiek. Dankzij onder meer het beleid dat voor de sector van de gebouwen is ingesteld, constateren we nu een ont koppeling tussen de evolutie van het energieverbruik enerzijds en de bevolkingstoename anderzijds. Dit is erg bemoedigend in een context van demografische groei, zoals het geval is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor de tertiaire sector kunnen we een even interessante vaststelling maken, namelijk een ont koppeling tussen de evolutie van het energieverbruik in gebouwen enerzijds en de toename van de werkgelegenheid anderzijds. Dit zijn zeer bemoedigende tekens en dit bevestigt het belang van de reeds ingevoerde maatregelen en de noodzaak om die voort te zetten, en zelfs uit te breiden, om het potentieel dat op dit ogenblik nog onontgonnen is, aan te spreken.

1 2

Klimaatverandering

Muirgletsjer (Alaska) op 13 augustus 1941 en op 31 augustus 2004
(Bron: U.S. Geological Survey)

Sectorale verdeling van de CO₂-uitstoot in het BHG (2008)
Bron: BIM

Het tweede element waarover een ruime consensus bestaat binnen de wetenschappelijke gemeenschap, is de klimaatopwarming. Er hoeft niet meer te worden aangetoond dat de uitstoot van broeikasgassen verantwoordelijk is voor de opwarming van de atmosfeer, en evenmin dat dit fenomeen, en het aantal natuurrampen dat ermee verband houdt, in de toekomst nog zullen toenemen.

In dit opzicht moet worden benadrukt dat de grootste uitstoot van broeikasgassen in Brussel is toe te schrijven aan de sector van de gebouwen (ongeveer 70 % van de uitstoot) en aan de transportsector (ongeveer 20 % van de uitstoot).

1 2

Ambitieuze internationale doelstellingen

3 doelstellingen

→ 3 x 20 voor 2020

1. Bevoorradingzekerheid

2. Hernieuwbare energie

3. Strijd tegen klimaatveranderingen

20% Hernieuwbare E (BE 13%)

- 20% (- 30%) BKG (BE - 15%)

+ 20% E-doeltreffendheid

1. Kyoto (1997): - 5,2 % 2008 - 2012 (BE: - 7,5%; BHG: + 3,475%)

2. Post-Kyoto: - 20 (- 30 %) in 2020

3. 2050: - 50% op wereldniveau; - 80 tot - 95% voor de rijke landen; max. + 2°C

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

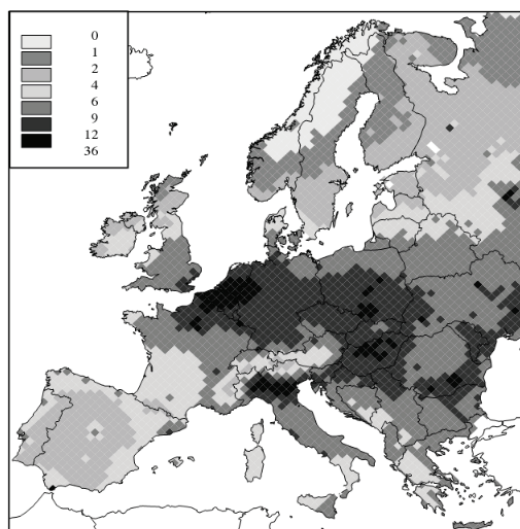
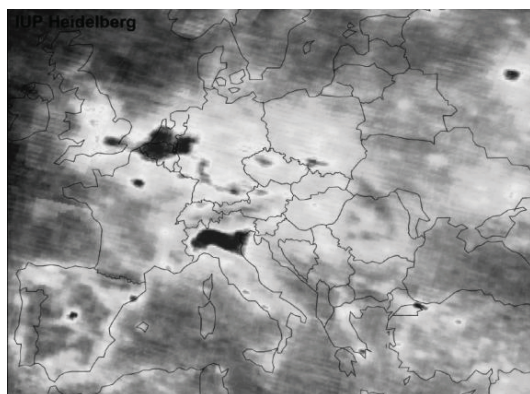
In het licht van deze vaststelling hebben de Verenigde Naties beslist om ambitieuze internationale klimaatdoelstellingen vast te leggen via het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering. Dit verdrag strekt ertoe de klimaatopwarming te beperken tot een stijging van de temperatuur met twee graden Celsius, door de werelduitstoot van broeikasgassen in de geïndustrialiseerde landen te verminderen met 80 % tot 95 % tegen 2050.

De Europese Unie is uiteraard gevolgd en heeft haar eigen doelstellingen vastgelegd in het Energie- en Klimaatpakket 3 x 20 : tegen 2020 moeten alle lidstaten samen 20 % minder broeikasgassen uitstoten, 20 % hernieuwbare energie gebruiken en 20 % energie-efficiënter zijn. De verdeling van deze doelstellingen op Europees niveau verplicht België ertoe om zijn uitstoot van broeikasgassen te verminderen met 13 % en om 15 % van zijn verbruikte energie uit hernieuwbare bronnen te halen.

1 2

Luchtkwaliteit

Concentratie van stikstofoxiden in de troposfeer 2003-2004 (Bron: ESA)

Pertes d'espérance de vie moyenne statistique (en mois) dues à des particules fines $PM_{2,5}$ issues de l'activité humaine.

Source : http://europa.eu.int/comm/environment/news/efe/20/article_2434_fr.htm

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Het derde domein dat in het BWLKE aan bod komt, is lucht. Dit is een belangrijk domein, aangezien het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deel uitmaakt van de acht Belgische zones die de Europese normen voor fijn stof (PM_{10}) niet naleven. De Europese Commissie eist dan ook dat het Brussels Gewest meer maatregelen neemt om zijn eigen uitstoot te verminderen. In het Brussels Gewest zijn de sectoren met de grootste uitstoot de transportsector, die ongeveer 70 % van de uitstoot van fijn stof voor zijn rekening neemt, en de sector van de gebouwen, die verantwoordelijk is voor 20 % van de uitstoot. Het is dus noodzakelijk om eerst werk te maken van de transportsector.

De Europese Unie heeft de grenswaarden vastgelegd omwille van de volksgezondheid. Fijn stof veroorzaakt ademhalingsmoeilijkheden bij de meest kwetsbare personen (kinderen, bejaarden of personen met respiratoire aandoeningen). De allerfijnste deeltjes, die « black carbon » worden genoemd omdat ze verwant zijn aan roet, komen hoofdzakelijk voort uit de verbranding van diesel en zijn het schadelijkst voor de gezondheid. De Brusselaars ondergaan de gevolgen ervan : een studie, die begin 2011 op initiatief van de Europese Commissie is gepubliceerd, wijst erop dat de levensverwachting van de Brusselaars met zeven maanden zou kunnen stijgen, indien de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie inzake zeer fijn stof ($PM_{2,5}$) zouden worden opgevolgd.

1 2

Uitdagingen voor het BHG

1. **Het Gewest uitrusten met een vooruitziend en ambitieus geïntegreerd beleid dat anticipeert op de economische, sociale en milieu-uitdagingen op korte, middellange en lange termijn**
 - ✓ Verbetering van de luchtkwaliteit
 - ✓ Vermindering van de energieafhankelijkheid
 - ✓ Vermindering van de energiefactuur van gezinnen en bedrijven
 - ✓ Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en opnemen van verantwoordelijkheid in het klimaatdebat op wereldniveau
 - ✓ Creatie van werkgelegenheid en activiteiten
2. **Tegemoetkomen aan de recente evolutie op het vlak van de lucht-, klimaat- en energieregelgeving en behalen van de Europese normen**
 - ✓ Richtlijn EPB Recast
 - ✓ Richtlijn Energie-efficiëntie en energiediensten (wordt op dit ogenblik herzien)
 - ✓ Richtlijn Hernieuwbare energie
 - ✓ Richtlijnen Luchtkwaliteit en Emissieplafonds
 - ✓ Richtlijn ETS en projectmechanismen

Om dit eerste deel van deze voorstelling af te ronden, wil ik even stilstaan bij de twee soorten uitdagingen die aan het BWLKE zijn verbonden.

De eerste uitdaging bestaat erin het Gewest uit te rusten met een vooruitziend en ambitieus geïntegreerd lucht-, klimaat- en energiebeleid dat anticipeert op de economische, sociale en milieu-uitdagingen op korte, middellange en lange termijn. De beoogde doelstellingen zijn :

- Verbetering van de luchtkwaliteit en vermindering van de uitstoot van fijn stof en stikstofoxiden
- Vermindering van de energieafhankelijkheid
- Vermindering van de energiefactuur van gezinnen en bedrijven
- Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en opnemen van verantwoordelijkheid in het klimaatdebat op wereldniveau
- Creatie van werkgelegenheid en activiteiten

De tweede uitdaging bestaat erin tegemoet te komen aan de recente evolutie van de Europese regelgevingen in verband met lucht, klimaat en energie, die de volledige milieuregelgeving sturen, en meer bepaald aan de volgende richtlijnen :

- Richtlijn EPB Recast
- Nieuwe richtlijn Energie-efficiëntie en energiediensten (oktober 2012)
- Richtlijn Hernieuwbare energie
- Richtlijnen Luchtkwaliteit en Emissieplafonds
- Richtlijn ETS en projectmechanismen

1 2

BWLKE: een uniek regelgevend kader

- 1) Komt tegemoet aan de ambities van de Regeerverklaring 2009
- 2) Bevat onderling nauw verbonden beleidsdomeinen
- 3) Fuseert/vereenvoudigt/wijzigt/verbetert meerdere milieu- en energieregelgevingen
- 4) Zet nieuwe richtlijnen om
- 5) Is gekoppeld aan andere teksten (ordonnantie Milieuvergunningen, Milieumisdrijven, Begrotingsfondsen etc.)
- 6) Blijft binnen het milieudomein, maar biedt tegelijk een antwoord op de sociaaleconomische uitdagingen

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Dit zijn dus de context en de inzet waarin we de ordonnantie houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing, die aan u wordt voorgelegd en die ik voortaan BWLKE zal noemen, moeten situeren.

Het BWLKE ligt in de lijn van de ambitie van de Regeerverklaring van 2009. Het wetboek neemt beleidsdomeinen op het gebied van lucht, klimaat en energie op. Het gaat hier om beleidsdomeinen die onderling nauw verbonden zijn, aangezien de betrokken sectoren en actoren dezelfde zijn: bouwsector, transportsector, overheden, ondernemingen, particulieren.

Het BWLKE fuseert/ vereenvoudigt/ wijzigt/ verbetert meerdere milieu- en energieregelgevingen (EPB, vervoersplannen, ETS, lucht, enz.). Het zet nieuwe richtlijnen volledig of gedeeltelijk om. Het wetboek sluit aan bij andere belangrijke teksten over milieuaangelegenheden, zoals de ordonnanties betreffende de milieuvergunningen, de milieumisdrijven en de begrotingsfondsen.

Ten slotte blijft het BWLKE binnen het milieudomein, maar biedt het tegelijkertijd een antwoord op de sociaaleconomische uitdagingen waarmee het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt geconfronteerd.

1 2

Inhoud

**Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie
en Stadsvernieuwing**

Nu ga ik het BWLKE in detail ontleden en de inhoud hoofdstuk per hoofdstuk bespreken.

1

2

BWLKE

Structuur en nummering

- **BOEK**

- Titel

- Hoofdstuk

- Artikel X.Y.Z

- » X: Boek

- » Y: Titel

- » Z: Artikelnummer van titel Y van boek X

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Het BWLKE is opgedeeld in 4 boeken, die op hun beurt weer zijn onderverdeeld in titels, vervolgens in hoofdstukken, en ten slotte in artikels. De nummering is opgesteld volgens een boomstructuur waarbij het eerste cijfer het boek voorstelt, het tweede cijfer de titel, en het derde cijfer het artikelnummer. Op die manier wordt het makkelijker om wijzigingen aan te brengen aan de tekst.

1 2

BWLKE**Structuur****• 4 boeken****– Boek 1: Algemene bepalingen**

- Boek 2: Sectorale maatregelen (emissiebronnen)
- Boek 3: Specifieke bepalingen voor lucht, klimaat en energie
- Boek 4: Slotbepalingen

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

De vier boeken van het BWLKE zijn :

- Boek 1 : Algemene bepalingen. Dit boek bevat de algemene doelstellingen en de bepalingen betreffende het Lucht-Klimaat-Energieplan.
- Boek 2 : Sectorale maatregelen. Dit boek heeft betrekking op de emissiebronnen van verontreinigende stoffen. (Er zijn maatregelen opgenomen voor de gebouwen- en transportsector. Ze zijn vastgelegd per betrokken actor: overheid, professionelen, enz.).
- Boek 3 : Specifieke bepalingen voor lucht en klimaat.
- Boek 4 : Slotbepalingen. Dit gedeelte bevat de termijnen van inwerkingtreding en de wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen.

1 2

Boek 1: Algemene bepalingen

Structuur

Boek 1: Algemene bepalingen

Titel 1 – Algemeenheden

Titel 2 – Doelstellingen

Titel 3 – Definities

**Titel 4 – Gewestelijk Lucht-Klimaat-
Energieplan**

**Titel 5 – Gewestelijk Lucht-Klimaat-
Energierapport**

Titel 6 – Toegang tot informatie

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie
en Stadsvernieuwing

Boek 1 bevat de doelstellingen alsook de nieuwe reglementering betreffende het Lucht-Klimaat-Energieplan.

1 2

Boek 1: Algemene bepalingen

Titel 2 – Doelstellingen

- 1) **Beheersing van het energieverbruik**
- 2) **Bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen**
- 3) **Vermindering van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen**
- 4) **Veilige energiebevoorrading**
- 5) **Voorbeeldfunctie van de overheid**

Rekening houdend met de sociale en economische gevolgen en, voor wat de bouwsector betreft, inachtneming van de verschillende aspecten die duurzaam bouwen mogelijk moet maken.

Na de algemeenheden die in het eerste hoofdstuk worden beschreven, behandelt titel 2 de algemene doelstellingen die het Wetboek nastreeft, en die onderling nauw verbonden zijn.

De beheersing van het energieverbruik, de bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en de vermindering van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen zijn essentiële maatregelen in het kader van de verbetering van de luchtkwaliteit en de strijd tegen de klimaatsveranderingen.

Deze maatregelen zijn ook heel belangrijk om de energiebevoorrading veilig te stellen.

Overeenkomstig de Europese richtlijnen, en vooral die richtlijnen die betrekking hebben op de gebouwen- en transportsector, promoot het Wetboek ook de voorbeeldfunctie van de overheid op het vlak van de energieprestatie van gebouwen, het rationele energiegebruik en het transport.

Deze doelstellingen hebben te maken met de bevordering van de duurzame ontwikkeling, zodat, bij de keuze van de daaruit voortvloeiende maatregelen, ook rekening zal moeten worden gehouden met de sociale en economische gevolgen, en, voor wat de bouwsector betreft, met de verschillende aspecten van duurzaam bouwen.

1 2

Boek 1: Algemene bepalingen

Titel 4 – Gewestelijk Lucht-Klimaat-Energieplan (5 jaar)

- Komt tegemoet aan de Europese verplichtingen inzake lucht-klimaat-energieplanning
- Inhoud: stand van zaken, indicatieve langetermijndoelstellingen, doelstellingen over 10 jaar, maatregelen over 5 jaar
- Nieuwigheden in de procedure:
 - Goedkeuring van de Regering vóór de milieubeoordeling
 - Breder overleg met de overheden met een specifieke milieuverantwoordelijkheid (mobiliteit, huisvesting, economie, ruimtelijke ordening)
 - Jaarlijkse evaluatie van de uitvoering
 - Goedkeuringstermijn van maximaal 13 maanden

Titel 5 – Gewestelijk Lucht-Klimaat-Energierapport

- Beoordeling van de staat van uitvoering van het plan na 4 jaar
- Basis voor het volgende plan (iteratief proces)

Titel 4 vormt de basis van een nieuw planningsinstrument, het gewestelijk Lucht-Klimaat-Energieplan, of geïntegreerd plan. Dit plan moet elke 5 jaar worden opgesteld.

Dit ene document zal voortaan tegemoetkomen aan de Europese verplichtingen inzake lucht-, klimaat- en energieplanning.

Het geïntegreerde plan bevat een stand van zaken, indicatieve langetermijndoelstellingen, doelstellingen over 10 jaar, en ten slotte maatregelen over 5 jaar.

De goedkeuringsprocedure voor het plan bevat enkele formele nieuwigheden. Zo zal de goedkeuring van de Regering in eerste lezing voortaan vóór de milieubeoordeling moeten worden verkregen. Het doel is om de gevolgen preciezer te evalueren, door rekening te houden met de goedgekeurde maatregelen.

Het geïntegreerde plan bepaalt ook dat tijdens de volledige procedure en de uitvoering van het plan een breder overleg met de overheden met een specifieke milieuverantwoordelijkheid (mobiliteit, huisvesting, ruimtelijke ordening) zal plaatsvinden.

Een jaarlijkse evaluatie van de resultaten van de uitvoering is opnieuw toegevoegd.

Wat de termijn betreft, verkort het BWLKE de termijn voor goedkeuring van het plan tot maximaal 13 maanden, wat ervoor zorgt dat de goedkeuringsprocedure niet te lang wordt gerekt.

Vier jaar na het begin van de uitvoering van het geïntegreerde plan, zal een gewestelijk lucht-klimaat-energie rapport worden opgesteld. Dat rapport komt aan de orde in titel 5. Het doel ervan is om een volledige evaluatie te verzorgen van hoe het staat met de uitvoering van het plan na 4 jaar. Het rapport zal de basis vormen voor het volgende plan volgens een iteratief proces.

1 2

BWLKE**Structuur****Boek 2: Sectorale maatregelen**

Titel 1 – Algemeenheden (definities)

Titel 2 – Gebouwen

Titel 3 – Vervoer

Titel 4 – Voorbeeldgedrag van overheden

Titel 5 – Bepalingen betreffende professionelen

Titel 6 – Inbreuken en sancties

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie
en Stadsvernieuwing

Boek 2 behandelt de sectorale maatregelen in de gebouwen- en transportsector. De bepalingen die betrekking hebben op de bouwensector komen aan bod in titel 2.

1 2

Titel 2 – Gebouwen

Hoofdstuk 1: Energieprestatie van gebouwen (EPB)

Principe: beperkte wijzigingen aan de huidige regeling door de omzetting van de richtlijn EPB RECAST (2010)

- 1) **EPB-vereisten** voor eenvoudige renovaties waarvoor een stedenbouwkundige vergunning is vereist, zware renovaties en constructies, op basis van het 'kostenoptimaalniveau'. 'Nulenergieverbruik' voor nieuwe EPB-eenheden vanaf 2021 (voor openbare besturen vanaf 2019);
- 2) **EPB-certificering** voor gebouwen waarvoor een transactie plaatsvindt en voor openbare gebouwen: verbetering van de bekendmakingsmaatregelen;
- 3) **Vereisten voor technische installaties (verwarming, klimaatregeling, verlichting enz.):** oplevering, nazicht en/of onderhoud.

Het eerste hoofdstuk heeft betrekking op de energieprestatie van gebouwen. Het bevat de EPB-ordonnantie, die wordt opgeheven. Aan de EPB-ordonnantie zijn trouwens enkele wijzigingen aangebracht, onder meer om de omzetting van de EPB Recast-richtlijn mogelijk te maken.

Het algemene principe is dat de Regering EPB-eisen vastlegt voor eenvoudige renovaties waarvoor een stedenbouwkundige vergunning is vereist, zware renovaties en constructies. Nieuw is dat, conform de EPB Recast-richtlijn, de notie « kostenoptimaalniveau » de vereisten bepaalt die de Regering oplegt. De EPB-aanvragen gaan voortaan ook vergezeld van haalbaarheidsstudies, waarvan de inhoud varieert naargelang de oppervlakte. Het « Nulenergieverbruik » wordt ook opgelegd voor nieuwe EPB-eenheden vanaf 1 januari 2021 (voor openbare besturen vanaf 2019). Voor de rest wordt de EPB-ordonnantie enkel formeel gewijzigd, om ze aan te passen aan de praktische kwesties die voortvloeien uit de uitvoering van de reglementering.

Het BWLKE neemt ook de reglementering op over de EPB-certificering van gebouwen waarvoor een transactie plaatsvindt. Conform de EPB Recast-richtlijn voert het BWLKE ook de verplichting in om het EPB-certificaat te afficheren voor EPB-eenheden die gebruikt worden door overheidsinstanties, namelijk wanneer die eenheden in eenzelfde gebouw een oppervlakte van meer dan 250 m² beslaan, zelfs wanneer het eenheden van verschillende overheden betreft.

Ten slotte behandelt het BWLKE de regels met betrekking tot technische installaties, zowel wat betreft oplevering als wat betreft controle en/ of onderhoud. De regels die in het BWLKE zijn vastgelegd, zijn niet gewijzigd ten opzichte van de EPB-ordonnantie, behalve om de EPB Recast-richtlijn om te zetten. De Regering kan dus de EPB-eisen bepalen waaraan de technische installaties moeten beantwoorden bij hun installatie, of tijdens hun gebruik, vervanging of vernieuwing.

1 2

Titel 2 – Gebouwen

Hoofdstuk 2: Evaluatie energie- en milieuprestatie van gebouwen

Principe

- 1) Invoering van een evaluatiesysteem voor de energie- en milieuprestatie van gebouwen (EMPB)
- 2) Certificering van gebouwen met een hoge EMPB
- 3) Labeling van gebouwen die niet door de certificering worden beoogd

Hoofdstuk 2 over de bepalingen die betrekking hebben op de sector van de gebouwen, voert een evaluatiesysteem in van de energie- en milieuprestatie van gebouwen, en kondigt vervolgens regels af voor de certificering en de labeling van gebouwen in functie van hun prestaties. Of de certificering verplicht is, is afhankelijk van criteria over de oppervlakte en het type bestemming. Die criteria zullen worden vastgelegd door de Regering. De labeling zal zich richten op gebouwen die niet door de certificering worden beoogd.

De controle van de criteria zal worden gegarandeerd door onafhankelijke certificeringsinstellingen. Het idee achter dit algemene principe is om verder te gaan dan enkel de energieprestatie en om ook milieuelementen te integreren in de bouwmethoden. Elementen als de CO₂-uitstoot, niet-hernieuwbare hulpbronnen, uitstoot van luchtverontreinigende stoffen enzovoort, kunnen voortaan ook in aanmerking worden genomen. Het gaat er ook om de inspanningen om de milieu-afdruk van gebouwen te verminderen, en om een kwaliteitsgarantie te bieden op het vlak van de milieu- en energieprestatie van een gebouw, te belonen.

1 2

Titel 2 – Gebouwen

Hoofdstuk 3: Energieaudits

Principe: verruiming van het toepassingsgebied van de energieaudits tot elk type gebouw, om de nieuwe richtlijn energie-efficiëntie om te zetten

Hoofdstuk 4: PLAGÉ (Plan voor lokale actie voor het gebruik van energie)

Principe: PLAGÉ verplicht voor bedrijf/vereniging > 100.000 m² (grote beheerders)

- 12 maanden voor aanwijzing PLAGÉ-coördinator
- 12 maanden voor fase 1: kadaster, identificering van prioritaire gebouwen, instelling van energieboekhouding, uitwerking van actieprogramma, bepaling van de reductiedoelstelling door Leefmilieu Brussel
- 36 maanden voor fase 2: uitvoering van het actieprogramma, beoordelingsverslag, controle door een PLAGÉ-revisor, beoordeling bij het niet halen van de doelstelling, nieuw PLAGÉ

Hoofdstuk 3 spitst zich toe op de energieaudits. De audits bestonden al in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar ze worden nu uitgebreid tot alle types van gebouwen, conform de nieuwe richtlijn over energie-efficiëntie.

Hoofdstuk 4 voert de verplichting in voor eigenaars en/ of bewoners van een gebouw of een geheel van gebouwen van meer dan 100.000 m² om een Plan voor lokale actie voor het gebruik van energie (PLAGÉ) op te stellen. Het zijn dus de beheerders van grote gebouwen op wie het Plan zich richt. De oppervlakte van 100.000 m² richt zich op instellingen die groot genoeg zijn om een ploeg van installatiebeheerders te hebben, die in staat zal zijn om de verschillende acties effectief op zich te nemen.

De werkwijze van PLAGÉ blijft dezelfde als die van de PLAGÉ-projecten die sinds 2006 georganiseerd worden. De betrokken bedrijven of verenigingen krijgen twaalf maanden om een PLAGÉ-coördinator aan te stellen. Vervolgens heeft die PLAGÉ-coördinator twaalf maanden de tijd om de eerste fase van het PLAGÉ uit te voeren: een kadaster opmaken en prioritaire gebouwen identificeren, de energieboekhouding opstellen, en een actieprogramma uitwerken op basis waarvan Leefmilieu Brussel een cijfermatige doelstelling inzake vermindering van het energieverbruik zal bepalen. De volgende drie jaren zullen gewijd worden aan de uitvoering van het PLAGÉ, waarbij tot slot een evaluatieverslag wordt opgesteld, dat door een onafhankelijke PLAGÉ-revisor wordt nagekeken. Ingeval deze doelstelling, na afloop van de uitvoering van het actieprogramma, niet bereikt is, kan de instelling een administratieve boete oplopen. Ze kan daar echter aan ontsnappen indien ze erin slaagt aan te tonen dat er bijzondere omstandigheden meegespeeld hebben, waarvan de realiteit en de relevantie door de PLAGÉ-revisor moeten worden aangetoond. Deze bijzondere omstandigheden zouden bijvoorbeeld kunnen bestaan in een substantiële wijziging van de bezettingsgraad van het gebouw.

Vervolgens wordt, in het geval de doelstelling niet bereikt is, een overlegfase met Leefmilieu Brussel opgestart. Na deze derde fase zal een nieuw PLAGÉ worden uitgewerkt voor de volgende periode.

De bepaling voorziet in een afwijking voor de installaties die onderworpen zijn aan het ETS-systeem.

Zoals u weet, wordt het PLAGÉ-programma op dit ogenblik op vrijwillige basis uitgevoerd. Tot nu toe zijn er projectoproepen georganiseerd voor scholen, gemeenten en ziekenhuizen. De resultaten van deze projectoproepen hebben de oorspronkelijke verwachtingen meer dan ingelost. Dit instrument blijkt zelfs de ideale oplossing te zijn om het grote energiebesparingspotentieel van de vastgoedparken aan te spreken. Gemiddeld genomen kan er, zonder grote investeringen, een vermindering van het verbruik voor verwarming met 20 % tot 30 % worden gerealiseerd. Omdat PLAGÉ de deelnemende instellingen de mogelijkheid geeft om zelf het uit te voeren actieprogramma voor de vermindering van het energieverbruik op te stellen, biedt PLAGÉ een grote flexibiliteit op het vlak van investeringen.

1 2

Titel 2 – Gebouwen

Hoofdstuk 5: Begeleiding van gezinnen op het vlak van energie en ecoconstructie

Principe: Begeleiding op het vlak van rationeel energiegebruik, energie-efficiëntie van gebouwen en installaties, energie uit hernieuwbare bronnen, technische keuzes en materiaalkeuze, toegang tot financiële stimuli

Hoofdstuk 5 richt een dienst in die gezinnen begeleidt op het gebied van energie en ecoconstructie, meer bepaald op het vlak van rationeel energiegebruik, energie-efficiëntie, hernieuwbare energie, technische keuzes en materiaalkeuze, en toegang tot financiële stimuli. Het doel van het hoofdstuk is om een wettelijke basis te leggen voor het Huis van de Energie, dat momenteel wordt opgericht. Er staat dus niets nieuws in dit hoofdstuk.

1

2

BWLKE**Structuur****Boek 2: Sectorale maatregelen****Titel 1 – Algemeenheden (definities)****Titel 2 – Gebouwen****Titel 3 – Vervoer****Titel 4 – Voorbeeldgedrag van overheden****Titel 5 – Bepalingen betreffende professionelen****Titel 6 – Inbreuken en sancties**

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Titel 3 van boek 2 geeft een uiteenzetting van de maatregelen met betrekking tot de transportsector.

1 2

Titel 3: Vervoer

Structuur

Hoofdstuk 1: Vervoerplannen a) Scholen b) Bedrijven c) Activiteiten → nieuw	Huidige regeling
Hoofdstuk 2: Verbetering van de milieuprestatie van voertuigen Hoofdstuk 3: Parkings buiten de openbare weg	Nieuw

Het eerste hoofdstuk bespreekt de wetgeving met betrekking tot de vervoerplannen. Die neemt bijna woord voor woord de ordonnantie betreffende de vervoerplannen over, waarin de bedrijfsvervoerplannen, de schoolvervoerplannen en de activiteitenvervoerplannen worden geregeld. Het gedeelte over de activiteitenvervoerplannen is echter gewijzigd. Ik kom daar zo meteen op terug.

De twee volgende hoofdstukken voeren nieuwe maatregelen in. In het ene hoofdstuk gaat het om maatregelen met betrekking tot de milieuprestatie van voertuigen; in het andere om maatregelen met betrekking tot parkings buiten de openbare weg.

Het doel dat in dit hoofdstuk wordt nagestreefd is voornamelijk de verbetering van de luchtkwaliteit.

1 2

Titel 3: Vervoer

Hoofdstuk 1: Vervoerplannen

Afdeling 4 : Het activiteitenvervoerplan – activiteiten met meer dan 3000 deelnemers

- 1) **Consultatie van de MIVB** : voorwaarden voor de aanpassing van het aanbod van het openbaar vervoer en evaluatie van de kostprijs van die aanpassing
- 2) **Actieplan** met de tenlasteneming van de kosten als gevolg van de aanpassing van het MIVB-aanbod inzake openbaar vervoer, vereist door de organisatie van de activiteit

De ordonnantie betreffende de vervoerplannen is in haar geheel in het BWLKE opgenomen. Deze ordonnantie omvat de huidige regelgeving betreffende de bedrijfsvervoerplannen en de schoolvervoerplannen. Deze twee regelgevingen zijn al enkele jaren van kracht. De tekst van de ordonnantie is ongewijzigd in het BWLKE opgenomen.

De vervoerplannen worden echter ook opgelegd voor bepaalde activiteiten, in functie van het aantal personen dat deelneemt en vanaf 1.000 deelnemers. Dit gedeelte van de ordonnantie, dat betrekking heeft op de activiteitenvervoerplannen, is gewijzigd in het BWLKE om de aanpassing van het openbaar vervoersaanbod waarin de MIVB voorziet, te verplichten voor bepaalde categorieën van activiteiten van meer dan drieduizend deelnemers, zoals geïdentificeerd door de Regering. Voor deze categorieën wordt het dus verplicht om de MIVB te raadplegen, zodat met die maatschappij kan worden nagegaan of een aanpassing van het openbaar vervoersaanbod nodig is, en zodat, indien nodig, de modaliteiten en de kostprijs van de aanpassing van het vervoersaanbod kunnen worden vastgelegd. In het actieplan dat in het kader van het activiteitenvervoerplan werd opgelegd, wordt vermeld wie de kosten van die aanpassing op zich neemt.

1 2

Titel 3: Vervoer

Hoofdstuk 2: Verbetering van de milieuprestatie van voertuigen

Principe

- 1) Regering legt milieudoelstellingen vast voor de volgende voertuigen:
 - ✓ Taxidiensten
 - ✓ Verhuurdiensten van voertuigen met of zonder chauffeur
 - ✓ Toeristische busdiensten
- 2) Regering is gemachtigd om premies toe te kennen om de aankoop van milieuvriendelijke voertuigen te stimuleren

Hoofdstuk 2 behandelt de verbetering van de milieuprestatie van voertuigen. Het doel is om bepalingen te creëren die complementair zijn aan de bepalingen die aan de overheden zijn opgelegd en die verderop in een specifiek hoofdstuk worden behandeld.

Dankzij deze bepaling kan de Regering eisen op het gebied van de milieuprestatie van voertuigen vastleggen voor voertuigen die toebehoren aan diensten voor het verhuren van voertuigen, deelauto's, gewestelijke toeristische busdiensten en taxi's. De Regering is ook gemachtigd om premies toe te kennen aan voertuigen die deze normen naleven.

Deze maatregelen zijn ook complementair aan de maatregelen ter vermindering van de mobiliteitsvraag en ter aanmoediging van de modale overstap. Prioriteit moet worden gegeven aan de wagenparken van de diensten die inspelen op de vraag naar mobiliteit.

1 2

Titel 3: Vervoer

Hoofdstuk 3: Parkings buiten de openbare weg

- Een vaststaand feit: Brussel slijt dicht
- Oplossing : een rationeel beheer van het aantal parkeerplaatsen
- Vermindering van het aantal parkeerplaatsen buiten de openbare weg: dit idee is niet nieuw
- Principes :
 - Bij de vernieuwing of de verlenging van de milieuvergunning van bestaande kantoorgebouwen: progressieve toepassing van de normen die het aantal parkeerplaatsen per m² bepalen en die al sinds de jaren negentig bestaan voor nieuwe gebouwen
- Alternatieven:
 - overtollige parkeerplaatsen ter beschikking stellen van het grote publiek
 - overtollige parkeerplaatsen herbestemmen voor nieuwe activiteiten
 - milieuheffing betalen (250-450 €)

Deze maatregel is genomen op basis van een glasheldere vaststelling : het Brussels Hoofdstedelijk Gewest raakt stilaan verlamd. Brussel komt regelmatig voor in de top 5 van Europese steden met de meeste files. Die dagelijkse verkeersopstoppingen zijn te wijten aan het grote aantal voertuigen dat zich in ons Gewest verplaatst : tijdens de ochtendspits rijden er niet minder dan 370.000 auto's. Het betreft hoofdzakelijk pendelaars die in Brussel werken of studeren. Die files hebben grote gevolgen, op milieuvlak maar ook op economisch vlak. Volgens een studie die AGORIA begin 2012 heeft uitgevoerd, verklaart 70 % van de Brusselse ondernemingen zich bereid om het Gewest te verlaten vanwege de verkeersproblemen. In 2008 bedroeg dat aantal maar 20 %. Volgens dezelfde studie is de reistijd voor woon-werkverkeer voor 90 % van de werknemers met gemiddeld 20 % toegenomen in de voorbije drie jaar.

Alle specialisten zijn het erover eens dat een rationeel beheer van het aantal parkeerplaatsen een doeltreffend instrument vormt om die tendens te keren. Er werd dus beslist om het aantal parkeerplaatsen buiten de openbare weg die aan kantoorgebouwen toebehoren, te verminderen. Dat idee is niet nieuw. Het was al opgenomen in het Gewestelijk Ontwikkelingsplan (2002), de Gewestelijke Beleidsverklaring (2009) en het Gewestelijk Mobiliteitsplan IRIS 2 (2009).

Bij de vernieuwing of verlenging van de milieuvergunning van de bestaande kantoorgebouwen zullen daarom progressief de normen worden toegepast die het aantal parkeerplaatsen per m² bepalen en die al sinds de jaren negentig gelden voor nieuwe gebouwen. De houders van een milieuvergunning zullen uit verschillende alternatieven kunnen kiezen : de overtollige parkeerplaatsen ter beschikking stellen van het grote publiek, ze herbestemmen voor nieuwe activiteiten of een milieubelasting betalen. Deze belasting schommelt tussen 250 euro en 450 euro in functie van de beschikbaarheid van openbaar vervoer.

1 2

Titel 3: Vervoer

Hoofdstuk 3: Parkings buiten de openbare weg

- **Criteria die met deze maatregel worden nageleefd:**
 - 1) Gelijkheid: dezelfde berekeningsmethode voor nieuwe en al bestaande gebouwen
 - 2) Progressiviteit: maatregel gespreid over 15 jaar
 - 3) Evenredigheid: rekening houden met de alternatieven voor de auto
 - 4) Redelijkheid: automatische uitzonderingen en individuele uitzonderingen
- **Resultaten**
 - Impact: 10.000 tot 15.000 plaatsen toegankelijk voor het publiek
 - 20.000 tot 25.0000 plaatsen minder voorbehouden aan de gebruikers van de kantoorgebouwen
 - 10% minder verkeersopstoppingen tijdens de spitsuren

Deze maatregel komt aan verschillende criteria tegemoet. Ze is :

1. **Billijk : alle ondernemingen eindelijk op voet van gelijkheid :** Met de maatregel worden alle kantoorgebouwen op voet van gelijkheid gebracht : voor bestaande gebouwen zullen wij geleidelijk dezelfde berekeningswijze hanteren om het aantal toegestane parkeerplaatsen te bepalen als de methode die sinds 1998 van kracht is voor nieuwbouw. Op termijn zal de maatregel voor alle betrokken gebouwen gelden. Er zullen dus geen verschillen meer zijn, aangezien alle gebouwen aan dezelfde normen zullen moeten voldoen.
2. **Progressief : een geleidelijke inwerkingtreding :** De maatregel zal geleidelijk worden ingevoerd, bij de vernieuwing of verlenging van elke milieuvergunning, meer bepaald gedurende een periode die zich over vijftien jaar uitstrekt. De transitie zal dus op een zachte manier worden doorgevoerd. Ondernemingen en de overheid zullen de mogelijkheid krijgen om op de wijzigingen te anticiperen. Elke houder van een milieuvergunning zal immers op de hoogte worden gebracht van de datum waarop de vergunning moet worden verlengd of vernieuwd. Op die manier zullen begeleidende maatregelen kunnen worden getroffen, met de steun van een gewestelijke ondersteuningsdienst die hiervoor speciaal zal worden opgericht. De bedoeling is om geleidelijk tot een efficiënt mobiliteitsbeleid te komen.
3. **Evenredig : rekening houden met de reële alternatieven voor de auto :** De norm legt een maximaal aantal parkeerplaatsen vast naargelang de nabijheid van het openbaar vervoer. Het Gewest is in drie zones opgedeeld (A, B en C, waarbij zone A het vlotst bereikbaar is met het openbaar vervoer). In de praktijk : een parkeerplaats wordt toegekend per 200 m² kantooroppervlakte in zone A, een per 100 m² in zone B en een per 60 m² in zone C. Deze regel houdt dus rekening met de aanwezigheid van alternatief vervoer : hoe vlotter een plaats bereikbaar is met het openbaar vervoer, hoe minder parkeerplaatsen worden toegekend. Voor de slechtst bediende zones zal de maatregel pas in werking treden na de concretisering van het Gewestelijk ExpresNet in 2022.
4. **Rationeel : rekening houden met noodzakelijke uitzonderingen :** De maatregel wordt niet blindelings toegepast; er wordt rekening gehouden met de economische en sociale realiteit van het Gewest. Er zijn dus uitzonderingen gemaakt voor de parkeerplaatsen van woningen, openbare parkings en parkeerplaatsen voor taxi's. De maatregel zal ook niet van toepas-

sing zijn op parkeerplaatsen die uitsluitend bestemd zijn voor ambachtelijke, industriële, logistieke, opslag- of productieactiviteiten van materiële diensten, voor handelszaken, groothandelaars, grote gespecialiseerde handelszaken, voorzieningen van collectief belang of openbare diensten en hotels. Ook zullen er geval per geval uitzonderingen worden toegestaan voor plaatsen waar de overwogen activiteit objectief meer parkeerplaatsen vergt dan is toegestaan volgens de regel.

Het systeem is heel soepel voor ondernemingen. Een houder van een milieuvergunning kan immers kiezen tussen drie opties. Bovendien is het systeem gunstig voor de inwoners of klanten van de handelskernen van het Gewest, aangezien de parkeerplaatsen voor het publiek kunnen worden opengesteld.

Uit de ramingen van mijn administratie blijkt dat 10.000 à 15.000 parkeerplaatsen toegankelijk zullen zijn voor het grote publiek. Ook moet er worden opgemerkt dat de overheid het meest getroffen zal worden door deze maatregel. Het nieuwe systeem zal het immers mogelijk maken om het gebruik van de parkeerplaatsen van de overheid, die vaak onderbenut blijven, te rationaliseren.

1 2

BWLKE**Structuur****Boek 2: Sectorale maatregelen****Titel 1 – Algemeenheden (definities)****Titel 2 – Gebouwen****Titel 3 – Vervoer****Titel 4 – Voorbeeldgedrag van overheden****Titel 5 – Bepalingen betreffende professionelen****Titel 6 – Inbreuken en sancties**

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Titel 3 van boek 2 bespreekt de maatregelen met betrekking tot het voorbeeldgedrag van de overheden inzake vastgoedinvesteringen en vervoer. De Europese richtlijnen kennen immers een voorbeeldfunctie toe aan de overheden, in het bijzonder op het vlak van gebouwen en energie.

1 2

Voorbeeldgedrag van overheden

Hoofdstuk 1: Vastgoedinvesteringen

Principes

- 1) Rekening houden met de kosten van het energiegebruik bij het afsluiten van contracten
- 2) Oplegging van strengere EPB- en EMPB-eisen ; aanmoediging van gebruik van hernieuwbare energiebronnen
- 3) Verplicht PLAGE > 50.000m² – renovatiepercentage

Op grond van de voorbeeldfunctie die de overheden hebben, legt het BWLKE hun verschillende maatregelen op met betrekking tot hun vastgoedinvesteringen. Het doel van die maatregelen is om te vermijden dat de middelen die door het Gewest worden toegekend, moeten worden aangewend om de lasten te betalen voor het gebruik van een gebouw waarvan de energieprestatie te wensen overlaat. De belangrijkste maatregelen zijn de volgende :

- 1) Rekening houden met de kosten voor het gebruik van het gebouw in het contract.
- 2) Oplegging van strengere eisen met betrekking tot energie- en milieuprestaties; aanmoediging van gebruik van hernieuwbare energiebronnen.
- 3) Het PLAGE-programma wordt ook opgelegd aan overheden die een gebouw of een geheel van gebouwen van meer dan 50.000 m² bezitten of gebruiken. In het kader van dat programma kan een renovatiepercentage worden opgelegd.

1 2

Voorbeeldgedrag van overheden

Hoofdstuk 2: Openbare verlichting:

Principes

- 1) Vereisten inzake energiedoeltreffendheid en groene stroom
- 2) Programma voor de verbetering van de energieprestatie van de openbare verlichting

De voorbeeldfunctie van de overheid wordt ook toegepast op het domein van de openbare verlichting. Het doel van de bepaling van hoofdstuk 2 is om de verplichtingen met betrekking tot energie en hernieuwbare energie die op Sibelga rusten, krachtens de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, uit te breiden naar de andere overheden die betrokken zijn bij het beheer van de openbare verlichting; zoals bijvoorbeeld het Gewest voor wat de verlichting langs de gewestwegen betreft.

Om de energie-efficiëntie van die verlichting te bevorderen, verplicht artikel 24*bis* van de voornoemde ordonnantie van 19 juli 2001 Sibelga om een verbeteringsprogramma inzake de energieprestatie van de openbare verlichting voor te leggen dat een aantal gegevens bevat, waaronder, meer bepaald, het energiekadaster van de straatverlichting, de bevoorradingsbronnen en een voorstelling van de geplande technologische en beheerskeuzes. Om de coherentie te garanderen en blijk te geven van hun voorbeeldgedrag, moet deze verplichting ook gelden voor de overige overheden die bij het beheer van de openbare verlichting betrokken zijn. Deze bepaling onderwerpt ze derhalve aan de verplichting om een verbeteringsprogramma inzake de energieprestatie van de openbare verlichting aan het Instituut voor te leggen met dezelfde inhoud als dat van Sibelga. De frequentie bedraagt iets minder omdat de overheden reeds aan een aantal beheersverplichtingen moeten voldoen.

1 2

Voorbeeldgedrag van overheden

Hoofdstuk 3: Transport

Principes

- 1) Minimale milieuprestatie-eisen voor voertuigen van de gewestelijke en lokale overheden
- 2) Bedrijfsvervoerplannen voor overheden met minder dan 100 werknemers
- 3) Specifieke doelstellingen voor MIVB (dieselverbod voor voertuigen die vanaf 01/01/2015 in dienst worden gesteld) + Agentschap Net Brussel (ANB) + Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH)
- 4) Doelstellingen betreffende het aandeel energie uit hernieuwbare energiebronnen (+ verslag)

Hoofdstuk 4: Duurzame aankopen

Principe: Opname van milieu- en energiecriteriën in de bestellingen van gewestelijke overheden (uitbreiding van de bestaande principes in 2 rondzendbrieven)

De voorbeeldfunctie van de overheid wordt ook aangemoedigd in de transportsector, de grootste uitstoter van fijn stof in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De voertuigen van de overheid, en in het bijzonder de voertuigen van de MIVB, leggen immers heel wat kilometers af in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De bepalingen van hoofdstuk 3 zijn een aanvulling op de bepalingen die al in het besluit betreffende schone voertuigen zijn opgenomen.

De Regering zal dus bij besluit vereisten op het vlak van milieuprestatie moeten vastleggen voor de voertuigen van de gewestelijke en lokale overheden. De doelstelling op middellange termijn is om geen voertuigen met een dieselmotor meer in gebruik te nemen. Dieselveertuigen zijn immers verantwoordelijk voor ongeveer 70% van de uitstoot van fijn stof in Brussel.

Het BWLKE bepaalt ook specifieke doelstellingen voor de MIVB, waar een verbod op de ingebruikname van dieselvoertuigen vanaf 1 januari 2015 wordt ingevoerd. Het ANB en de DBDMH zullen ook specifieke doelstellingen krijgen toegewezen, die rekening houden met het specifieke karakter van hun dienst. De Regering zal ook doelstellingen opleggen betreffende het aandeel energie uit hernieuwbare energiebronnen voor voertuigen van de overheden.

De Regering kan de bedrijfsvervoerplannen ook toepassen op de overheden die minder dan 100 mensen tewerkstellen, in tegenstelling tot de bedrijven.

Ten slotte wordt het principe van voorbeeldgedrag van de overheden ook toegepast op het vlak van de aankopen. Het BWLKE bepaalt dat de overheden energie- en milieucriteria moeten laten meespelen in hun bestellingen voor bepaalde leveringen en diensten die worden vastgelegd door de Regering. Deze bepalingen zijn een uitbreiding van de bestaande bepalingen zoals die vervat zijn in twee rondzendbrieven betreffende de aankopen van de overheden. Ze beantwoorden ook aan de nieuwe richtlijn over energie-efficiëntie.

1 2

BWLKE**Structuur****Boek 2: Sectorale maatregelen**

Titel 1 – Algemeenheden (definities)

Titel 2 – Gebouwen

Titel 3 – Vervoer

Titel 4 – Voorbeeldgedrag van overheden

Titel 5 – Bepalingen betreffende professionelen

Titel 6 – Inbreuken en sancties

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Titel 5 heeft betrekking op de bepalingen betreffende de professionelen.

1 2

Professionelen

Hoofdstuk 1: Erkenning van professionelen

Principe

- 1) Rationalisatie, harmonisatie en coherentie
- 2) Nieuwe erkende professionelen: PLAGE-revisor, technicus belast met de oplevering van de HE-installaties, auditor, RES-installateur
- 3) Verplichtingen = erkenning, opleiding en reporting Leefmilieu Brussel

Deze bepaling wil zorgen voor meer coherentie en harmonisatie in de erkennings- en registratieprocedures van verschillende professionelen van de bouwsector die een rol spelen in de verschillende Brusselse reglementeringen, te weten de EPB-reglementering, de audits, het PLAGE en de hernieuwbare energie.

Het BWLKE rationaliseert alle erkennings- en registratieprocedures alsook de sanctie- en beroepsprocedures.

Verschiede categorieën van professionelen worden sinds kort onderworpen aan de toekenning van een erkenning : de PLAGE-revisor, de technici en controleurs van hernieuwbare energie-installaties, en de auditor. Een systeem van certificering wordt ook ingevoerd voor de installateurs van systemen die werken op hernieuwbare energiebronnen.

De Regering zal de verplichtingen voor erkende of geregistreerde personen vastleggen, waaronder de vereisten over opleiding en reporting aan Leefmilieu Brussel.

1 2

BWLKE**Structuur**

Boek 1: Algemene bepalingen

Boek 2: Sectorale bepalingen

Boek 3: Specifieke bepalingen voor lucht, klimaat en energie**Titel 1: Algemeenheden (definities)****Titel 2: Luchtkwaliteit en emissie van luchtverontreinigende stoffen****Titel 3: Emissie van broeikasgassen****Titel 4: Inbreuken en sancties**

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Het derde boek van het BWLKE heeft betrekking op de specifieke bepalingen voor lucht en klimaat. Dit boek bevat minder nieuwigheden, maar neemt de ETS-ordonnantie en de ordonnantie betreffende de luchtkwaliteit op. Deze ordonnanties worden opgeheven.

1

2

Luchtkwaliteit en emissie van luchtverontreinigende stoffen

Hoofdstuk 1: Opdrachten van het Instituut	Huidige regeling
Hoofdstuk 2: Hoge Raad voor de Lucht	Wijziging
Hoofdstuk 3: Indeling in zones	Huidige regeling
Hoofdstuk 4: Beoordeling van de luchtkwaliteit	
Hoofdstuk 5: Beheer van de luchtkwaliteit en van de emissie van luchtverontreinigende stoffen	
Hoofdstuk 6: Actieplan op korte termijn	
Hoofdstuk 7: Grensoverschrijdende luchtverontreiniging	
Hoofdstuk 8: Informatie aan de bevolking	Nieuw
Hoofdstuk 9: Lage emissiezones	

In het hoofdstuk betreffende de luchtkwaliteit is de ordonnantie betreffende de luchtkwaliteit opgenomen. In feite betreft het louter « kopieer- en plakwerk ». Er zijn slechts twee nieuwigheden ingevoerd, namelijk de Hoge Raad voor de Lucht en de lage-emissiezones.

1 2

Luchtkwaliteit en emissie van luchtverontreinigende stoffen

Hoofdstuk 2: Hoge Raad voor de Lucht

Principes

- 1) Taken:
 - ✓ Voorbereiding van aanbevelingen op eigen initiatief ten behoeve van de Regering met het oog op de vermindering van de hinder veroorzaakt door de luchtkwaliteit en de binnenvervuiling
 - ✓ Formulering van wetenschappelijk advies op verzoek

- 2) HRL = oud coördinatiecomité = werkgroep 'gezondheid' + werkgroep 'bronnen'

Hoofdstuk 2 voert een nieuw raadgevend orgaan in : de Hoge Raad voor de Lucht heeft, ten eerste, tot taak om op eigen initiatief aanbevelingen voor te bereiden ten behoeve van de Regering, met het oog op de vermindering van de hinder veroorzaakt door de luchtkwaliteit en de binnenvervuiling; en, ten tweede, om op aanvraag wetenschappelijke adviezen te formuleren.

De Hoge Raad voor de Lucht vloeit voort uit het oude coördinatiecomité dat door de ordonnantie betreffende de luchtkwaliteit werd opgericht en dat leidde tot de creatie van twee werkgroepen, « Gezondheid » en « Bronnen ». De samenstelling en de werking van de Hoge Raad voor de Lucht zullen in een besluit worden vastgelegd.

1 2

Luchtkwaliteit en emissie van luchtverontreinigende stoffen

Hoofdstuk 9: Lage-emissiezones (LEZ)

Principes

- 1) LEZ = zones vastgelegd door de Regering. In overleg met de gemeenten wordt de uitoefening van bepaalde activiteiten inzake vervoer/mobiliteit permanent, tijdelijk of herhaald aangemoedigd, beperkt of verboden om de luchtkwaliteit te verbeteren
- 2) Toelagen aan de gemeenten voor de invoering van LEZ

Hoofdstuk 9 voert het begrip « lage-emissiezone » in. Het principe dat in het BWLKE wordt voorgesteld, is dat de Regering in overleg met de gemeenten zones aanwijst waarin de uitoefening van bepaalde activiteiten inzake vervoer of mobiliteit permanent, tijdelijk of herhaald aangemoedigd, beperkt of verboden wordt om de luchtkwaliteit te verbeteren.

Het BWLKE voorziet ook in de mogelijkheid om voor de uitvoering van die zones subsidies aan de gemeenten toe te kennen.

De sociaal-economische toestand van de zones zal in aanmerking worden genomen, en uiteraard hoort ook de situatie van de mensen die er wonen, daarbij.

1 2

BWLKE**Structuur**

Boek 1: Algemene bepalingen

Boek 2: Sectorale bepalingen

Boek 3: Specifieke bepalingen voor lucht, klimaat en energie**Titel 1: Algemeenheden (definities)****Titel 2: Luchtkwaliteit en emissie van luchtverontreinigende stoffen****Titel 3: Emissie van broeikasgassen****Titel 4: Inbreuken en sancties**

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing

Titel 3 van boek 3 neemt de ordonnantie van 31 januari 2008 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en met betrekking tot de flexibiliteitsmechanismen van het protocol van Kyoto op. Er zijn weinig nieuwigheden.

1 2

Emissie van broeikasgassen

Hoofdstuk 1: Systeem van handel in broeikasgasemissierechten

Principes

- 1) Emissierechten: nieuwe regels voor de uitreiking van kosteloze emissierechten; verwerving van emissierechten via veilingplatformen

Hoofdstuk 2: Investerings, gebruik van de koolstofeenheden en van de projectmechanismen

Principes

- 1) Aankoop van koolstofeenheden en RES-investeringen om tegemoet te komen aan de nationale en/of internationale doelstellingen inzake emissiereductie van broeikasgassen (BE = 15 %) en ontwikkeling van RES (BE = 13 %)
- 2) Ondersteuning klimaatbeleid ontwikkelingslanden (korte/lange termijn)
- 3) Criteria: additionaliteit; complementariteit; duurzame ontwikkeling

Het hoofdstuk dat het ETS-systeem behandelt, strekt ertoe de nieuwe ETS-richtlijn, die een gecentraliseerde procedure op Europees niveau invoert en nieuwe regels vastlegt voor de aflevering van kosteloos toegewezen emissierechten en voor de verwerving van emissierechten op gemeenschappelijke veilingplatformen, om te zetten.

Het BWLKE zorgt er ook voor dat de ordonnantie wordt verruimd naar de post-Kyotoperiode, die in 2013 begint. Toch wil ik erop wijzen dat dit alles slechts in geringe mate opgaat voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, aangezien we slechts één ETS-installatie op ons grondgebied tellen, die nog geen 1 % van de gewestelijke CO₂-uitstoot vertegenwoordigt.

Ook worden er wijzigingen aangebracht aan de voornoemde ordonnantie, namelijk aan de bepalingen die betrekking hebben op de flexibiliteitsmechanismen die in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering werden ingevoerd. Flexibiliteitsmechanismen zorgen ervoor dat de doelstellingen voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen kunnen worden gehaald wanneer de binnenlandse maatregelen niet volstaan. De wijzigingen hebben tot doel om de bepalingen te verruimen naar de post-Kyotoperiode wat betreft de aankoop van koolstofeenheden en de investeringen in hernieuwbare energie. Het doel is verder om de criteria die de mechanismen in het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering sturen, om te zetten naar Brusselse wetgeving. Meer bepaald gaat het dan om de additionaliteit van de fondsen bestemd voor het klimaatbeleid ten opzichte van de fondsen bestemd voor ontwikkelingssamenwerking, het aanvullende karakter van de acties ten opzichte van acties die prioritair gevoerd worden op het grondgebied, en het in aanmerking nemen van principes van duurzame ontwikkeling in projecten.

1 2

BWLKE**Structuur**

Boek 1: Algemene bepalingen

Boek 2: Sectorale maatregelen

Boek 3: Specifieke bepalingen voor lucht, klimaat en energie

Boek 4: Slotbepalingen

Evelyne Huytebroeck, Brussels minister van Leefmilieu, Energie
en Stadsvernieuwing

Het laatste boek van het BWLKE is Boek 4. Het bevat de slotbepalingen, namelijk de wijzigingsbepalingen, de opheffingsbepalingen en de overgangsbepalingen. Daarnaast bevat het ook bepalingen in verband met de inwerkingtreding en de algemene coördinatie.

1 2

Slotbepalingen

Hoofdstuk 1: Wijzigingsbepalingen

- 1) Ordonnantie Milieuvergunningen: opname principe parkings buiten de openbare weg
- 2) Ordonnantie Milieumisdrijven
- 3) Milieueffectenbeoordeling van plannen en programma's
- 4) Begrotingsfondsen: oprichting Klimaatfonds
 - Inkomsten: boetes; opbrengsten van de verkoop van emissierechten en koolstofeenheden; opbrengsten van de milieubelasting; toegekende fondsen of middelen
 - Uitgaven: maatregelen voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen (vervoer/gebouwen); klimaatfinanciering; financiering van projecten die koolstofeenheden genereren

Wat de wijzigingsbepalingen betreft, zijn de voornaamste wijzigingen de volgende :

- 1) de ordonnantie betreffende de milieuvergunningen wordt gewijzigd om het nieuwe principe betreffende de parkings buiten de openbare weg op te nemen;
- 2) de ordonnantie betreffende misdrijven inzake leefmilieu wordt gewijzigd om ook de misdrijven op te nemen die voortaan in het BWLKE worden gedecreteerd;
- 3) de ordonnantie betreffende de begrotingsfondsen wordt eveneens gewijzigd om een nieuw fonds te creëren: het Klimaatfonds. Het doel van dat fonds is om aan de vraag van de Verenigde Naties en Europa met betrekking tot de financiering van nationaal en internationaal klimaatbeleid te beantwoorden, maar ook om meer flexibiliteit te creëren om zich aan de doelstellingen inzake de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen te kunnen houden. Deze doelstellingen worden voortaan immers vastgelegd op jaarbasis, in tegenstelling tot de doelstellingen van de Kyoto-periode die enkel op het einde van een periode moesten worden bereikt.

Het gewestelijke Klimaatfonds zal worden gespijsd door de opbrengsten van de verkoop van ETS-emissierechten en koolstofeenheden, de opbrengsten van de milieubelasting, en elke andere geldsom of subsidie die aan het fonds wordt toegekend. Deze middelen zullen worden aangewend om maatregelen uit te voeren die moeten leiden tot de vermindering van broeikasgassen in de transport- en bouwsector, om bij te dragen aan de internationale klimaatfinanciering, en om projecten te financieren die koolstofeenheden opleveren.

Vorig jaar, in 2012, hebben ook het Vlaams en het Waals Gewest een Klimaatfonds opgericht.

1 2

Slotbepalingen

Hoofdstuk 2: Opheffingsbepalingen

- 1) Ordonnantie EPB
- 2) Ordonnantie Bedrijfsvervoerplannen
- 3) Ordonnantie Luchtkwaliteit
- 4) Ordonnantie ETS

Ten slotte, zoals ik in de loop van mijn uiteenzetting al heb gezegd, heft het BWLKE 4 ordonnanties op : de EPB-ordonnanties, de ordonnanties betreffende de vervoerplannen, die betreffende de luchtkwaliteit, en de ordonnanatie betreffende ETS en flexibiliteitsmechanismen. Al die ordonnanties worden opgenomen in het BWLKE.